

The Gleaner

Vol 26 (2008)

Χρονικά – Ειδήσεις

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.112](https://doi.org/10.12681/er.112)

To cite this article:

eranistes, eranistes. (2008). Χρονικά – Ειδήσεις: Η Κ' Γενική Συνέλευση του Ο.Μ.Ε.Δ.
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Μ.Ε.Δ. των ετών 2006-2007
Εκδηλώσεις το 2006-2007 για πρόσωπα και κείμενα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού Σεμινάριο για τον 18ο αιώνα. *The Gleaner*, 26, 299–303.
<https://doi.org/10.12681/er.112>

Χρονικά - Ειδήσεις

Η Κ' ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Δ.

Ἡ Κ' Γενική Συνέλευση τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. πραγματοποιήθηκε τὴν 14η Σεπτεμβρίου 2006, με πρόεδρο τὸν κύριο Γιώργο Τόλια καὶ γραμματέα τὴν κυρία Παναγιώτα Τζιβάρα. Θέματα ἡμερήσιας διάταξης ἦταν: 1. Ἀπολογισμὸς ἀπερχομένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, 2. Ἐκθεση Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, 3. Ἐκλογή Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, 4. Μερικὴ ἀνανέωση τοῦ Δ.Σ., 5. Προτάσεις μελῶν.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας ὁ Γενικός Γραμματέας τοῦ Ὁμίλου κύριος Δημήτρης Ἀποστολόπουλος παρουσίασε τὴν Ἐκθεση πεπραγμένων τοῦ Δ.Σ. τῶν ἐτῶν 2004-2006, ἐξηγώντας πρῶτα τοὺς λόγους ποὺ ἀνάγκασαν τὸ Δ.Σ. νὰ συγκαλέσει τὴ Γ.Σ. με κάποια καθυστέρηση: καθὼς ἔχει γίνει πιά θεσμὸς στὴ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. νὰ διανέμεται στὰ μέλη του ὁ τόμος τοῦ περιοδικοῦ μας, τοῦ Ἑραμιστῆ, ἡ καθυστέρηση ὀφείλεται στὸ γεγονός πὼς ὁ 25ος τόμος, ὁ ἀφιερωμένος στὴ μνήμη τοῦ Φίλιππου Ἡλίου, καθυστέρησε λόγω πληθώρας ὕλης νὰ δεῖ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας. «Μᾶς παρηγορεῖ τὸ γεγονός», τόνισε, «πὼς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἐντυπωσιακὸ σὲ ἀριθμὸ συμβολῶν (17 μελετήματα καὶ τὰ 6 παρασχολήματα) ἀλλὰ καὶ σὲ ὄγκο: 487 σελίδες, 50% περισσότερες ἀπὸ τὸ μέγεθος τῶν ἄλλων τόμων τοῦ περιοδικοῦ μας».

Στὴν πραγματικότητα ὁ 25ος τόμος εἶχε ἤδη ἐτοιμαστῆ πρὶν ἔρθει τὸ ἀγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ Ἡλίου. Ἡ ἀπόφαση ὅμως τοῦ Δ.Σ. νὰ ἀφιερῶσει στὴ

μνήμη του τὸν ὑπὸ ἔκδοση τόμο τοῦ Ἑραμιστῆ προκάλεσε τὴν ἐκδήλωση τῆς ἐπιθυμίας πολλῶν μελῶν τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. ἀλλὰ καὶ ἄλλων νὰ γράψουν κάτι, νὰ συμμετάσχουν στὸν ἀφιερωματικὸ τόμο. Αὐτὸ προξένησε μιὰ καθυστέρηση ἀλλὰ καὶ διεύρυνε τὸ φάσμα τῶν θεμάτων μετὰ ὅποια ἀσχολεῖται τὸ περιοδικό, καθὼς ἡ εὐρύτητα τῶν ἐνδιαφερόντων τοῦ τιμωμένου ἐπέβαλε ἀνάλογο ἀνοιγμα καὶ στὴ θεματικὴ τοῦ Ἑραμιστῆ.

Στὴ συνέχεια καὶ πρὶν προβεῖ στὸν ἀπολογισμὸ τῶν ἄλλων δραστηριοτήτων τοῦ Ὁμίλου, ὁ Γενικός Γραμματέας ἀναφέρθηκε σὲ μιὰ ἀκόμα ἀπώλεια ποὺ γνώρισε ὁ Ο.Μ.Ε.Δ.: τὴν Κυριακὴ 7 Μαρτίου τοῦ 2004, ἐγκατέλειπε τὸν κόσμο τοῦτο ὁ Γιώργος Ἀλισανδράτος, («καταλιπὼν τοῖς φίλοις πένθος»), ὅπως εὐστοχα σημειώνει ὁ κύριος Χρῆστος Πατρινέλης ποὺ ἀνέλαβε νὰ γράψει γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸ ἔργο του, Σημείωμα ποὺ πρόφτασε νὰ δημοσιευτεῖ στὸν ἴδιο αὐτὸ τόμο τοῦ Ἑραμιστῆ. Ὁ Γιώργος Ἀλισανδράτος δὲν ἦταν καθαράιμος μελετητῆς τοῦ 18ου αἰώνα, ὅπως συνήθιζε νὰ λέει χαριτολογώντας, ἀλλὰ εἶχε συνδεθεῖ στενὰ μετὰ τὸν Ο.Μ.Ε.Δ., ἦταν τακτικὸς συνεργάτης τοῦ Ἑραμιστῆ καὶ γιὰ σειρὰ ἐτῶν μέλος τοῦ Δ.Σ. «Ὡς ἄνθρωπος, ἦταν ὑπόδειγμα ἠθους καὶ σεμνότητος, υπεύθυνος πολίτης, πρόθυμος ἀρωγὸς καὶ πολῦτιμος φίλος. Ἔτσι, νομίζω, θὰ ἐξακολουθήσει νὰ ζῆ στὴ μνήμη μας», εἶναι τὰ λόγια τοῦ Χρῆστου Πατρινέλη, ποὺ τὰ προσυπογράφουμε ὅλοι μας.

Στή διετία που πέρασε αδιάλειπτη ήταν η παρουσία του Όμιλου στη Διεθνή Έταιρεία Μελέτης του 18ου αιώνα, τόσο επιτελώντας διοικητικά καθήκοντα όσο και λαμβάνοντας ενεργό μέρος στις επιστημονικές της εκδηλώσεις, τα επιστημονικά δηλαδή Συμπόσια που οργανώνει επ' ευκαιρία των συνόδων της Έκτελεστικής της Επιτροπής: το 2004 στη Λισαβόνα, το 2005 στην πόλη Χάλλε της Γερμανίας και το 2006 στο Έλσίνκι. Τέλος ενημέρωσε για την τάση στους κόλπους της Διεθνούς Έταιρείας, μια τάση που τείνει πλέον να γίνει κυρίαρχη: το Répertoire των μελών της θα διατίθεται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Το τελευταίο και πολύτιμο πλέον έντυπο δημοσίευμα είναι εκείνο που κυκλοφόρησε το 2003. Όσοι υποστηρίζαμε την άποψη πως πρέπει να έχει έντυπη μορφή — ή και έντυπη, παράλληλα με την ηλεκτρονική μορφή — είμασταν μια μικρή, τραγικά ρομαντική, μειοψηφία.

Τελειώνοντας τον απολογισμό των πεπραγμένων της διετίας, ο Γενικός Γραμματέας ανακοίνωσε πως ο Ο.Μ.Ε.Δ. κατόρθωσε να πάρει από τα κατάλοιπα του Άλκη Αγγέλου όσα άφοροῦσαν την Άλληλογραφία του Εγγένιου Βούλγαρη. Και με την ευκαιρία, θύμισε πως το 2006 που συμπληρώνονται 200 χρόνια από το θάνατο του Βούλγαρη, προγραμματίζονται να γίνουν κάποιες εκδηλώσεις σε πόλεις με τις οποίες συνέδεσε το όνομά του. Στην Κέρκυρα για παράδειγμα, τη γενέτειρά του, το Τμήμα Ιστορίας του Ίονιου Πανεπιστημίου ετοιμάζει στα τέλη του χρόνου ένα Συνέδριο. Ανάλογη εκδήλωση ετοιμάζεται

λίγο πιο πριν, στα τέλη Οκτωβρίου, στην Αγία Πετρούπολη, πόλη στην οποία έζησε και δημοσίευσε ο Βούλγαρης. Για την τελευταία αυτή εκδήλωση ζητήθηκε από τον Ο.Μ.Ε.Δ. να έχει την επιστημονική φροντίδα.

Παράλληλα ενημέρωσε για την πορεία του έργου «Βιβλιογραφία Κοραή» του Φίλιππου Ηλιού, το οποίο ο Ο.Μ.Ε.Δ. έχει αναλάβει να συμπληρώσει και να δημοσιεύσει: η ολοκλήρωση του έργου προβλέπεται για το 2009.

Αναφερόμενος στα οικονομικά του Όμιλου ανακοίνωσε ότι, με σύντομες προσπάθειες του Δ.Σ., εξασφαλίστηκαν και τη διετία αυτή τα αναγκαία έσοδα για να επιτελέσει ο Ο.Μ.Ε.Δ. το επιστημονικό του έργο και να έχει τη διεθνή παρουσία του.

Μετά τον απολογισμό του Γενικού Γραμματέα, ο Ταμίας του Όμιλου κύριος Παναγιώτης Μιχαηλάρης ενημέρωσε αναλυτικά τη Γενική Συνέλευση για την οικονομική κατάσταση του Ο.Μ.Ε.Δ. και διένευε γραπτό σημείωμα στο οποίο παρουσιάζονταν με τρόπο αναλυτικό τα οικονομικά του.

Στή συνέχεια διαβάστηκε ο Ισολογισμός και η έκθεση της Έξελεγκτικής Επιτροπής και κατόπιν διεξήχθησαν οι ψηφοφορίες για τη σύνθεση της Ε.Ε. και τη σύνθεση του Δ.Σ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, στην Ε.Ε. εξελέγησαν οι κυρίες Βασιλική Μπόμπου-Σταμάτη και Παναγιώτα Εύαγγελο καθώς και ο κύριος Κ. Γ. Πιτσάκης, ενώ για το Δ.Σ. οι Δ. Γ. Αποστολόπουλος, Κώστας Λάμπας, Πηνελόπη Στάθη, Βασίλης Σφυρόερας, Έμμ. Ν. Φραγκιάκος και ως αναπληρωματικό μέλος η Βασιλική Πάτσιου.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Δ. ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2006-2007

Μετά τις άρχαιρεσίες τής 14ης Σεπτεμβρίου 2006 τὰ παραμένοντα και τὰ νεοεκλεγέντα μέλη του Δ.Σ. συνήλθαν και συγκροτήθηκαν σέ σῶμα ὡς ἑξῆς: Βασ. Σφυρόερας Πρόεδρος, Έμμ. Ν. Φραγκίσκος Ἀντιπρόεδρος, Δ. Γ. Ἀποστολόπουλος Γενικός Γραμματέας, Π. Δ.

Μιχαηλάρης Ταμίας, Πηνελόπη Στάθη Είδ. Γραμματέας, Κώστας Λάμπας, Χ. Γ. Πατρινέλης, Δημήτρης Σπάθης μέλη. Ἡ θέση που κατεῖχε στο Δ.Σ. ὁ Φίλιππος Ἡλιού ἔμεινε κενή μετά τὸ θάνατό του και θὰ συμπληρωθεῖ στην ἐπόμενη ἐκλογική διαδικασία του Ὀμίλου.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟ 2006-2007

ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

Ἡ ἐπέτειος τῶν διακοσίων χρόνων ἀπὸ τὸ θάνατο τὸ 1806 τοῦ Εὐγένιου Βούλγαρη ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ ὀργανωθοῦν στην Ἑλλάδα και τὴ Ρωσία ἐκδηλώσεις γιὰ ποικίλες πτυχές του ἔργου και τῆς δράσης του. Ὁ Ο.Μ.Ε.Δ. ἐκπροσωπούμενος ἀπὸ τὸν Γενικὸ Γραμματέα του Δημ. Γ. Ἀποστολόπουλο, συμμετεῖχε σ' αὐτές ὡς ὀργανωστὴς ἐνὸς Στρογγυλοῦ Τραπέζιου στὸ πλαίσιο Διεθνῶς Συνεδρίου μὲ θέμα «Ἡ Ἁγία Πετρούπολη και οἱ Ἕλληνες», τοῦ ὁποίου οἱ ἐργασίες διεξήχθησαν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου τῆς Ἁγίας Πετρούπολης τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2006. Στὸ Στρογγυλὸ Τραπέζι ἔλαβαν μέρος τρεῖς Ἕλληνες και δύο ξένοι μελετητές τοῦ ἔργου τοῦ Εὐγένιου Βούλγαρη, ἐνῶ στην ἔκθεση Ἑλληνικῶν Χειρογράφων που πραγματοποιήθηκε στην ἴδια πόλη παρουσιάστηκαν και ὀρισμένα αὐτόγραφα κείμενα τοῦ λόγιου κληρικοῦ σωζόμενα στην Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἁγίας Πετρούπολης.

Λίγο ἀργότερα στὴ γενέτειρα τοῦ Βούλγαρη, τὴν Κέρκυρα, τὸ Τμήμα Ἱστορίας τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου ὀργάνωσε ἀπὸ 1-3 Δεκεμβρίου Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο στην Ἀναγνωστικὴ Ἐταιρία Κερκύρας μὲ τίτλο «Εὐ-

γένιος Βούλγαρης: ὁ ἄνδρας και τὸ ἔργο του» μὲ συμμετοχὴ Ἑλλήνων και ξένων ἐρευνητῶν. Τὸ συνέδριο προσφώνησε ἐκ μέρους τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. ὁ Γενικός Γραμματέας του. Πέρα ἀπὸ τίς πολυάριθμες ἀνακοινώσεις, οἱ σύνεδροι ὑπογράμμισαν τίς συζητήσεις που ἀκολούθησαν τὴν ἀνάγκη συνεργασίας μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων και Ρώσων ἐπιστημόνων γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἐρευνας γύρω ἀπὸ τὴν πνευματικὴ και συγγραφικὴ δράση τοῦ Βούλγαρη. Στὸ αἴτημα νὰ φωτισθεῖ και νὰ κατανοηθεῖ αὐτὴ καλύτερα, τονίστηκε, θὰ συνέβαλλε ἀποφασιστικὰ τὸ ἐγχεῖρημα τῆς ἐπιστημονικῆς δημοσίευσης τοῦ corpus τῆς ἀλληλογραφίας του. Εἶναι γνωστὸ πὼς στὰ ἐκδοτικὰ σχέδια τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. ἦταν ἡ συγκέντρωση και ἐκδοση τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Βούλγαρη, κατὰ τὸ ἀνάλογο παράδειγμα τοῦ Κοραῆ, προσπάθεια που εἶχε ἀναλάβει ὁ Ἄλκης Ἀγγέλου, χωρίς νὰ μπορέσει ὡς τὸ θάνατό του νὰ τὴ φέρει σὲ πέρας. Ὁ Ο.Μ.Ε.Δ. κατόρθωσε νὰ πάρει ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τοῦ Ἀγγέλου τὰ κατάλοιπα που ἀφοροῦσαν τὸν Βούλγαρη και προγραμματίζει τὴ συνέχιση και ὀλοκλήρωση τοῦ ἔργου.

Ἄς σημειωθοῦν δύο ἀκόμα ἐκδηλώσεις που ἔγιναν μὲ εὐκαιρία τὴν ἐπέτειο

τῶν διακοσίων χρόνων ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Εὐγένιου Βούλγαρη. Ἡ πρώτη ὀργανώθηκε στὴν Κέρκυρα ἀπὸ τὴν ἐκεῖ μητρόπολη καὶ ἡ δεύτερη στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τὸ 2006 συμπληρώθηκαν ἐπίσης διακόσια χρόνια ἀπὸ τὴν ἐκδόση στὴν Ἰταλία ἐνὸς σημαντικοῦ κειμένου τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, τῆς Ἑλληνικῆς Νομαρχίας. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ στὸ Ἰνστιτούτο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ε.Ι.Ε. πραγματοποιήθηκε ἐπιστημονικὴ ἡμερίδα στὴν ὁποία ἔλαβαν μέρος ὁ Διευθυντὴς του Π. Κιτρομηλίδης καὶ οἱ ὁμότιμοι Διευθυντὲς Ἐρευνῶν Σπ. Ἀσδραχᾶς καὶ Β. Παναγιωτόπουλος. Οἱ ὁμιλητὲς ἀνέδειξαν τὴ σημασία τοῦ ἐπαναστατικοῦ αὐτοῦ μανιφέστου ἀπὸ πολιτικὴ καὶ ἰδεολογικὴ ἀποψή, συζήτησαν τὰ προβλήματα ποὺ ἀπορρέουν

ἀπὸ τὴν ἀνωνυμία του καὶ τὴν ἔλλειψη πληροφοριῶν γιὰ τὰ ἐκδοτικὰ τοῦ βιβλίου, δὲν προσέθεσαν ὡστόσο ἓνα, ἀκόμα, ὄνομα στὸν μακρὸν κατάλογο τῶν πιθανῶν συγγραφέων τοῦ ἔργου.

Τὸ 2007, στὸ πλαίσιο τοῦ 12ου Διεθνoῦς Συνεδρίου γιὰ τὸ Διαφωτισμὸ ποὺ ἔγινε στὸ Μονπελλιὲ ἀπὸ τὴ Διεθνή Ἑταιρεία Μελέτης τοῦ 18ου αἰῶνα καὶ τὴ Γαλλικὴ Ἑταιρεία Μελέτης τοῦ 18ου αἰῶνα, μέλη τοῦ Ο.Μ.Ε.Δ. ἔλαβαν μέρος σὲ δύο Στρογγυλὰ Τραπέζια ποὺ διοργανώθηκαν. Τὸ πρῶτο ἀφοροῦσε τὸν Κοραῖ — γιὰ τὸ ὅποιο βλ. ὅσα δημοσιεύονται στὸ Ἐνημερωτικὸ Δελτίο τοῦ INE, τχ. 32 (Δεκέμβριος 2007), 52 ἐπ.— καὶ τὸ δεῦτερο ἀναφερόταν στὶς σχέσεις τῆς Ἱστοριογραφίας μὲ τὸ ζήτημα τῶν ἐθνικῶν ταυτοτήτων στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 18ου ὡς τὶς ἀρχές τοῦ 19ου αἰῶνα.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ 18ο ΑΙΩΝΑ
(Λισαβόνα 21-26 Σεπτεμβρίου 2009)

Ἀναδημοσιεύουμε τὴν πρόσκληση γιὰ τὴ συμμετοχὴ στὸ Σεμινάριο ποὺ διοργανώνεται, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Διεθνoῦς Ἑταιρείας, ἀπὸ τὴν Πορτογαλικὴ Ἑταιρεία Μελέτης τοῦ Διαφωτισμοῦ. Τὸ Σεμινάριο, ποὺ θὰ γίνεῖ στὴ Λισαβόνα τῆς Πορτογαλίας ἀπὸ τὶς 21 ὡς τὶς 26 Σεπτεμβρίου 2009 ἀφορᾷ νέους μελετητὲς τοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ ἔχει θέμα «Europe and the Colonial World».

The International Society for Eighteenth-Century Studies (ISECS) invites applications from scholars in all fields of eighteenth-century studies within the context of a one-week International Seminar for Junior Eighteenth-Century Scholars.

In 2009, the meeting will take place in Lisbon (Portugal) and will be organized by the Portuguese National Society for Eighteenth-Century Studies.

The seminar will be held from Monday the 21st to Friday the 26th of September 2009 in Lisbon, under the direction of Maria Helena Carvalho Dos Santos (Universidade Nova de Lisboa). The theme proposed is «Europe and the Colonial World».

The general theme should be envisaged within a multi-disciplinary perspective which will include the history and literature of travel and the history of ideas, as well as questions related to the economy and to the relations be-

tween the metropolis and its colonies, regions and empires. Contributions might also consider phenomena of cultural exchange in all their possible forms: hybridization, appropriations, encounters and dialogues with other cultures, the imposition of norms emanating from the colonial power, ideological violence. Also under consideration may be the confrontation between different political and religious ideas and schools of thought, as well as the processes of circulation of both material goods —books, newspapers and objects of daily life—, and of people —travelers, diplomats, traders. Finally, contributions should consider the ways in which Europe or the European Nations behaved in the Eighteenth Century with respect to the colonial world, and how in return the colonial world reacted to Europe.

Travel and accommodation

Accommodation will be provided in full by the organizers. Lunch will be served on site. Partial reimbursement of travel costs may be possible depending on the financial support the seminar receives and the needs of the participants; but payment of travel costs cannot be guaranteed and applicants are encouraged to seek other sources of funding for this purpose.

Submission of Proposals

The seminar is limited to 12 to 15 participants. The proposals (approx. 2 pages, single-spaced) should be based on an original research project (e.g. a doctoral dissertation) that deals with one of the aspects mentioned above. Because this is a seminar rather than a conference, each participant will be given approximately one hour to present the texts and questions that will then form the basis of a group discussion.

Preference will be given to scholars who are at the beginning of their academic career (PhD or equivalent for less than six years). The official languages are French and English.

Applications should include the following information:

- a brief curriculum vitae with date of PhD (or equivalent)
- a list of principal publications and scholarly presentations
- a brief description of the proposed paper (approx. 2 pages, single-spaced)
- one letter of recommendation

The deadline for abstracts is February 25, 2009. Applications should be sent either by mail or by e-mail to one of the following addresses:

Maria Helena Carvalho dos Santos
mhesspes18@gmail.com

Jenny Silvestre jennysilvestre@gmail.com